

АСПЕКТИ СПІВПРАЦІ З ПИТАНЬ КРАЄЗНАВЧОЇ РОБОТИ БІБЛІОТЕКИ ТА ННІ МСМ

"Є щось святе в словах "мій рідний край"..."

(Наталя Забіла)

Пріоритетним напрямком виховання студентської молоді в національній системі освіти є патріотичне виховання. На рівні із системою освіти велика роль у процесі формування ідеології патріотизму у молодого покоління належить саме бібліотекам. Який же патріотизм, з якими якостями і рисами ми повинні формувати у молоді? Серед характерних ознак патріотизму визначається розуміння і сприйняття української ідеї, сприяння розбудові державної незалежності, засвоєння національних цінностей.

Але одне з чільних місць належить вихованню любові і дбайливого ставлення до рідної землі, — своєї "малої батьківщини", її історії, поваги до народних традицій і звичаїв, фольклору, любові до рідної природи. Немає в людини місця дорожчого, ніж те, де вона народилась, землі, на якій зросла... Не знаючи минулого свого краю, неможливо стати освіченою людиною, патріотом своєї Батьківщини.

Вивчити історію свого міста, де навчаєшся, відкрити його невидимі сторінки і популяризувати літературу про рідний край — поставили собі за

мету працівники бібліотеки університету та дирекція навчально-наукового інституту механотроніки і систем менеджменту.

Першими кроками в цьому напрямку було проведення віртуальної слайд-бесіди «Знайомтесь, Харків!» для студентів першого та друго-

го курсів ННІ МСМ. Як свідчить досвід: в процесі проведення такої віртуальної мандрівки у студентів з'являється інтерес до відкриття історії та до реальних подорожей. « Коли ми дізнаємося, хто жив у тому чи іншому будинку, для нас цей будинок уже наповнюється духовним змістом. Перетворюється місто, чию історію ми пізнаємо», - писав академік Д.Лихачов.

Комплексний характер самого поняття "краєзнавство" спонукає бібліотеку надавати перевагу комплексним формам роботи з залученням інформаційного потенціалу нашої бібліотеки та засобів масової інформації. У творчому доробку бібліотеки знаходимо чимало вартісних знахідок: - це випуск стенд- газет про місто та історію вулиць в фотографіях, краєзнавчі конкурси, слайд - бесіди циклів «Архітектурні символи Харкова (Держпром, Дім слова...) та «Видатні люди Харківщини» (Д. Багалей, А.Бекетов, Л.Гіршман, М. Барабашов, К. Шульженко, Л. Биков та ін..)

Бібліотекою також надається інформація та радіо-бесіди для місцевого інститутського радіо за рубриками: «Місцевий хронограф: дати, події, ювілеї...», «Імена в історії України». Це стало додатковим фактором інформування студентів та залучення їх до участі в краєзнавчих програмах.

Бібліотека проводить певну довідково-бібліографічну та інформаційну роботу з питань краєзнавства. На протязі багатьох років ведеться краєзнавча картотека, в якій відображено матеріал з питань політичного, економічного, куль-

турного життя регіону. Основним джерелом поповнення картотеки є місцеві видання - книги та періодика.

Ознайомленню з історією краю, його традиціями сприяє робота краєзнавчо-туристичного клубу «Патріот», створеному у 2005 році. Краєзнавчий клуб - різновид клубів за інтересами - добровільне об'єднання співробітників та студентів університету, які цікавляться історією Батьківщини. Робота клубу проводиться у формі засідань та подорожей. Практичне значення таких подорожей багатопланове. Вони привертають увагу до різних сторін життя країни, її минулого або майбутнього; відкривають чи популяризують нові туристичні маршрути; з'єднують аматорів подорожей, залучають в їхні лави нових членів; роблять реальні подорожі по Україні більш продуманими, свідомими, підкріпленими книжковими знаннями та досвідом.

На 2010 - 2011 роки пропонується програма подорожей:

«Дивовижна Україна - все, що варто побачити на власні очі»

Автобусні тури Україною
Народні умільці (1 день)

Дніпропетровськ - с.Петриківка: відвідування знаменитого Петриківського центру народного промислу та майстерень художників. Оглядова екскурсія по Дніпропетровську.

Історія великої танкової битви: до 65-річчя Великої Перемоги - (1 день)

Белгород: музей-діорама «Курська дуга», с. Прохорівка: музей танкової битви.

Музеї Полтави (1 день)

Державний історико-культурний заповідник «Поле Полтавської битви», літературно-меморіальні музеї І.П.Котляревського, В.Г.Короленка, Панаса Мирного. Краєзнавчий музей.

«Братство по оружию» (1 день) - до 65-річчя Великої Перемоги.

с.Соколово: музей радянсько-чехо- словацької дружби. Тарановський музей Гвардійців-Широнінців.

Залізничні тури Україною
«Живописне Полісся» (4 дні)

Луцьк: замок Любарта, музей дзвонів,

монастир єзуїтів, будинок родини Косачів; с.Олика: замок Радзівіллів, костел св.Петра і Павла, Луцькі ворота; Володимир-Волинський: ансамбль храмів та соборів часів стародавньої Русі, Зименський Свято -Успенський монастир; с.Колодяжне: літ.-меморіальний музей Л.Українки; Шацький національний природний парк : озеро Світязь.

«Тарасові шляхи» (Шевченківськими місцями - 3 дні)

Канів: Тарасова гора, могила Кобзаря, музей великого поета; с. Шевченкове: національний історико-культурний заповідник «Батьківщина Т.Шевченка»; Черкаси: екскурсія містом; Корсунь-Шевченківський: музей двох легендарних битв.

«Міста-герої України: Керч (2 дні)

Античне місто Пантікапей - фортеця Ені-Кале - царський курган - склеп Деметри - каменоломні Аджимушка.

«Природні чудеса України: заповідник Асканія-Нова» (3 дні)

Херсон-Берислав - Нова Каховка - заповідник «Асканія-Нова» - Олешківські піски.

У перспективі розробка екскурсійних турів: «Гори і водоспади Карпатського регіону», «Санкт-Петербург - краса і гордість Росії».

Здобута Україною незалежність і побудова суверенної держави обумовили реорганізацію бібліотечної діяльності, в тому числі і краєзнавчої. Виникли об'єктивні умови для відродження кращих традицій українського краєзнавства, значно підвищилась роль бібліотек у відновленні історичної пам'яті народу, становленні його національної свідомості, вихованні гідності і справжнього патріотизму. Краєзнавча робота стала не декларованим, а насправді пріоритетним напрямком діяльності бібліотеки ХНТУСГ.

Кіреєва С.М.,

зав. сектором бібліотеки,
викл. кафедри ЮНЕСКО «Філософія
людського спілкування», філософії
та історії України